

Hildebrand Van Loonschool

Sociale Veiligheidsplan

Juni 2025

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
	1.1 Visie	3
2.	Omgangsprotocol	4
	2.1 Omgangsvormen en identiteit	4
	2.2 Diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie	5
	2.3 Omgangsregels	5
	2.4 Aanpak en verwachtingen m.b.t de omgang met elkaar	6
	2.5 Rolmodel leerkrachten	6
	2.6 Samenwerking met ouders/verzorgers	6
	2.7 Ongewenst gedrag ouders/verzorgers	8
	2.8 Ongewenst gedrag leerlingen	8
3.	Omgangsprotocol gescheiden ouders	9
4.	Sociaal Emotioneel Leren	10
	4.1 SEL (Sociaal Emotioneel Leren) competenties	10
	4.2 School en ouders/verzorgers: samen werken aan SEL	11
	4.3 Rapportage	11
	4.4 De houding en handelen van de leerkracht	12
5.	Monitoring Sociale Veiligheid	13
	5.1 Veiligheidsbeleid en monitoring	13
	5.2 Signaleringsinstrument Leerling in Beeld	13
	5.3 Sociogram	14
6.	Anti Pest Protocol	15
	6.1 Inleiding	15
	6.2 Het verschil tussen pesten en plagen	15
	6.3 Vormen van specifiek pestgedrag	15
	6.4 Internetafspraken groep 5 tot en met 8	16
	6.5 Preventieve aanpak tegen pesten	17
	6.6 Hoe de school pesten bestrijdt	17
	6.7 Vijfsporenaanpak	17 t/m 20
7.	Reglement Ongewenst Gedrag	21
	7.1 Verschil tussen time-out en schorsing	21
	7.2 Time-out	22
	7.3 Schorsing	22
	7.4 Verwijdering	23
8.	Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling	24
9.	Overzicht contactpersoon, klachtenregeling, vertrouwenspersoon, aandachtsfunctionaris	25
	9.1 Contactpersoon voor leerlingen	25
	9.2 Contactpersoon voor ouders/verzorgers	25
	9.3 Klachtenregeling	25
	9.4 Vertrouwenspersoon	25
	9.5 Aandachtsfunctionaris	

1. Inleiding

Leerlingen zitten op school om te leren. Ze zijn in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen. Zorgen voor sociale veiligheid gaat dus over méér dan het tegengaan van onveiligheid. Leerlingen hebben ruimte nodig om te mogen ontdekken waar grenzen liggen, om fouten te maken, om te leren verantwoordelijkheid te nemen en daarop te worden aangesproken. Voor leerlingen is de school niet alleen de plek waar ze leerdoelen leren, maar ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten en waar zij kennismaken met de samenleving en verschillen in normen, waarden en omgangsvormen. Dit doet een beroep op de pedagogische professionaliteit in de school en roept vragen op als: Hoe wordt er op school gedacht over leren en ontwikkeling? Welke ruimte geef je leerlingen om grenzen te verkennen? Welke ruimte is er om te leren van elkaar?

Het creëren van een sociaal veilig schoolklimaat is niet alleen noodzakelijk om goed te kunnen leren maar ook omdat het moet. Zorgen voor de sociale veiligheid van leerlingen én medewerkers is wettelijk verplicht. De Onderwijsinspectie houdt toezicht op de kwaliteit van het onderwijs. Ook ziet de inspectie toe op naleving van wetten en regels zoals de zorgplicht van de school voor de sociale veiligheid van de leerlingen.

1.1 Visie

De Hildebrand Van Loonschool (HVL) is een kleine school in de grote stad en viert in 2024 haar 50-jarig bestaan. De school is trots op haar plek in het hart van Amsterdam, waar ze haar leerlingen biedt wat grotere scholen soms niet kunnen: persoonlijke aandacht en een hechte gemeenschap. De school wordt zowel door het team, leerlingen en de ouders ervaren als een veilige en vertrouwde omgeving waar iedere leerling tot ontwikkeling kan komen.

De visie van de school is in de afgelopen 50 jaar veranderd, maar waardevolle tradities zijn behouden, zoals de kampen voor groep 6/7/8, de sportdag in het Olympisch Stadion en de kerstviering in de Keizersgrachtkerk. De school heeft een christelijke identiteit, waaraan wekelijks specifieke aandacht wordt gegeven. De normen en waarden zoals zorg, respect en aandacht voor elkaar vindt de school van belang.

De school staat voor persoonlijk en verbredend onderwijs; persoonlijk omdat de leerlingen gemiddeld één keer per dag les hebben in halve groepen (en dus meer persoonlijke aandacht krijgen) en verbredend, omdat de leerlingen naast de reguliere vakken ook culturele vakken krijgen zoals museum-, drama-, muziek- en filosofielessen. Op deze manier leren de leerlingen breed te kijken en worden ze Amsterdamse burgers met een genuanceerde blik. De school richt zich de komende jaren op drie belangrijke pijlers: moreel kompas, identiteit en inclusief onderwijs.

2. Omgangsprotocol Hildebrand Van Loonschool

In dit Omgangsprotocol wordt beschreven wat de gewenste houding is van alle betrokkenen (medewerkers, leerlingen, ouders, vrijwilligers en externen) bij de Hildebrand Van Loonschool om ervoor te zorgen dat allen zich in de school zich veilig en gerespecteerd voelen in de omgang met elkaar. Als dat het geval is, kunnen leerlingen, medewerkers, ouders en overige betrokkenen tot hun recht komen en een positieve bijdrage leveren aan de schoolgemeenschap.

Het team werkt aan bewustwording en leert leerlingen dat je een keuze hebt in je gedrag. Zo leren onze leerlingen bijvoorbeeld dat zij, ook in conflictsituaties, door met elkaar te praten en goed naar elkaar te luisteren, tot een goede oplossing kunnen komen. De school verwacht dat de ouders en verzorgers van de leerlingen de normen, waarden en regels respecteren. Uiteraard zijn er verschillen tussen thuis en school, maar het is wel noodzakelijk dat de school en ouders op eenzelfde lijn zitten wat betreft de morele opvoeding; wat mag wel en wat mag niet, wat hoort wel en wat hoort niet. Dat betekent dat het schoolteam, directie en bestuur adequaat en op passende wijze reageert op alle vormen van gewenst, ongewenst gedrag of pestgedrag. De medewerkers spreken elkaar en de leerlingen, de ouders en alle andere betrokkenen van de school erop aan. Als er sprake is van gewenst gedrag bevordert dat de positieve sfeer en in gevallen van ongewenst gedrag is het meestal voldoende om het ongewenste gedrag te stoppen. Indien echter in gevallen van ongewenst gedrag een gesprek en redelijk overleg niet toereikend zijn, moeten vervolgstappen ondernomen worden en/of sancties volgen. Daarbij wordt gebruikgemaakt van het Anti-Pestprotocol (pagina 17), de Klachtenregeling (pagina 25) of, in het uiterste geval, de schorsings- en verwijderingsprocedure als vastgelegd in het Reglement Ongewenst Gedrag (pagina 21).

2.1 Omgangsvormen en identiteit

Er wordt op de Hildebrand Van Loonschool veel aandacht besteed aan het welbevinden van leerlingen, ouders/verzorgers en personeelsleden. De school tolereert geen pestgedrag, agressie, geweld en andere vormen van ongewenst gedrag. Een kind moet zich op school veilig voelen en moet met plezier naar school kunnen gaan. Respect en waardering voor elkaar hebben en met elkaar samenwerken vormen de basis voor de gewenste houding die wij op school van iedereen verwachten. De school leert leerlingen zich, samen met de volwassenen binnen de school, verantwoordelijk te voelen voor elkaar, de sfeer in de groep en op school. Het feit dat je bij elkaar op school zit, dat je in dezelfde buurt woont, dat je samen deze wereld bewoont, maakt dat niemand vrijblijvend in deze wereld kan staan. De Hildebrand Van Loonschool is een christelijke school. De Bijbelse verhalen leren de leerlingen over menselijkheid, over samenleven, over gerechtigheid en vrede, over vrijheid, zorg en aandacht voor anderen. Vanuit de waarden en normen hoopt de school voor alle betrokkenen een zo veilig mogelijk schoolklimaat te kunnen scheppen.

2.2 Diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie

De Hildebrand Van Loonschool gelooft dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen in een veilige omgeving waar het zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt. De school erkent en respecteert verschillen in o.a. etniciteit, religie, genderidentiteit, seksuele oriëntatie, sociaal-economische achtergrond, (on)zichtbare beperkingen en gezinssamenstellingen. De Hildebrand Van Loonschool draagt actief bij aan het bevorderen van gelijkwaardigheid en het tegengaan van uitsluiting, discriminatie, racisme en vooroordelen.

De uitgangspunten van de school zijn:

- Gelijkwaardigheid: iedereen is evenveel waard, ongeacht achtergrond of identiteit.
- Inclusiviteit: iedereen hoort erbij en wordt actief betrokken.
- Diversiteit als kracht: verschillen verrijken onze leeromgeving en stimuleren sociale ontwikkeling

Leerkrachten geven les met aandacht voor culturele diversiteit en inclusie (bijvoorbeeld via burgerschap en wereldoriëntatie). Groepsvorming wordt actief begeleid om uitsluiting te voorkomen en een veilige leeromgeving te creëren voor alle leerlingen (methode Kwink). Bij het begeleiden van groepsvorming hoort het aanleren van sociale vaardigheden, zodat leerlingen bewuste keuzes leren te maken over hun eigen gedrag en kunnen bijdragen aan positieve groepsvorming. De Hildebrand Van Loonschool kiest voor een schoolbrede preventieve aanpak om sociaal-emotionele vaardigheden aan te leren. In dit sociale veiligheidsplan is de aanpak hiervan opgenomen in het onderdeel Sociaal Emotioneel Leren (pagina 10).

Racisme bestempelt de Hildebrand Van Loonschool als ernstig ongewenst gedrag wat ten koste gaat van het welbevinden van de ander. Wanneer hier sprake van is bij een leerling (bijvoorbeeld door een racistische opmerking) volgt een time-out zoals beschreven in het Reglement Ongewenst gedrag. (7.2 Time-out, pagina 22). Bij structurele incidenten wordt het stappenplan van de 'vijfsporenaanpak' zoals beschreven in het Anti-Pestprotocol gevolgd (6.7 Vijfsporenaanpak, pagina 16). Wanneer er geen verbetering plaatsvindt, kan dit leiden tot schorsing (7.3 Schorsing, pagina 22). Leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers kunnen zorgen of incidenten rondom uitsluiting, discriminatie of pesten melden bij de intern begeleider. Alle meldingen worden serieus genomen en discreet behandeld.

2.3 Omgangsregels

Op basis van de kernwaarden heeft de school de volgende **omgangsregels** opgesteld:

- We respecteren elkaar en elkaars spullen.
- We praten positief met en over elkaar, luisteren naar elkaar en proberen elkaar te begrijpen.
- We werken samen en helpen elkaar.
- We zijn verantwoordelijk voor onszelf en voor elkaar.
- We zijn eerlijk en gedragen ons zó dat we elkaar kunnen vertrouwen.

2.4 Aanpak en verwachtingen m.b.t. de omgang met elkaar

Leerkrachten besteden de eerste schoolweken, de periode van de Gouden Weken, nadrukkelijk aandacht aan de schoolregels en in iedere groep stellen ze samen met de leerlingen vanuit de schoolregels groepsafspraken op. De schoolregels en groepsafspraken hangen zichtbaar in iedere klas.

Meestal lukt het goed om volgens bovenstaande uitgangspunten en regels en afspraken met elkaar een veilig schoolklimaat te bieden, waarin de leerlingen zich harmonieus kunnen ontwikkelen. Soms zijn er situaties waarin het (nog) niet goed gaat.

We leren leerlingen:

- Zeg duidelijk tegen de ander als je iets niet wilt.
- Als praten niet helpt, vraag de leerkracht/volwassene om hulp.
- Zeg duidelijk tegen een ander dat hij/zij een medeleerling kwetst.

Als je ziet dat een medeleerling wordt buitengesloten of gepest, vang hem of haar op. Als dit niet mogelijk is, of als een probleem onopgelost blijft, meld je dit bij de leerkracht/volwassene. We leren leerlingen ook hun eigen aandeel in de conflictsituatie te zien en de mogelijkheden voor ander gedrag.

2.5 Rolmodel leerkrachten

De leerkrachten spelen een belangrijke rol in het waarborgen van een positief pedagogisch klimaat in de klas en de rest van de school door:

- leerlingen structuur te geven in het aan te bieden onderwijs en het consequent hanteren van regels voor het gedrag en de omgang in de groep;
- respect te hebben voor leerlingen en ouders en hen veiligheid te bieden;
- het zelfvertrouwen van leerlingen positief te beïnvloeden door regelmatige feedback op leer- en ontwikkelproces en positieve aandacht;
- actief betrokken te zijn bij leerlingen en wat hen beweegt;
- positief in te gaan op de verschillen tussen leerlingen en uit te stralen dat deze verschillen er mogen zijn (diversiteit); ieder kind is uniek en ieder kind heeft zijn/haar talent dat herkend en erkend wordt;
- hulp te bieden en hulp te vragen indien dit gewenst is;
- het inzetten van verschillende werkvormen van samenwerking tussen de leerlingen;
- adequaat reageren op pestgedrag (zie Anti-Pest Protocol, pagina 16) en ongewenst gedrag (zie Reglement Ongewenst gedrag, pagina 20)

2.6 Samenwerking met ouders/verzorgers

In het belang van het kind is het belangrijk dat ouders actief betrokken zijn bij het onderwijs aan het kind en het kind aanmoedigen, stimuleren en ondersteunen in zijn/haar ontwikkeling op school. Het doel is dat elke leerling het beste tot zijn recht komt en het maximale uit zijn talenten haalt. Dit vraagt om een goede samenwerking tussen ouders en school tijdens de gehele schoolloopbaan van leerlingen. Het team staat voor een constructieve samenwerking waarbij de school ouders als gelijkwaardige gesprekspartners zien met betrekking tot de ontwikkeling van het kind. De school staat voor een open, heldere en transparante communicatie met ouders en is geïnteresseerd in wat ouders weten, kunnen en willen wanneer het gaat om het onderwijs en de opvoeding van hun kind. In de omgang tussen ouders en leerkrachten vindt de school het belangrijk dat dit gebeurt in lijn met de waarden en normen van de Hildebrand Van Loonschool.

De Hildebrand Van Loonschool streeft naar een open, respectvolle en professionele samenwerking tussen ouders en medewerkers. Om een veilige en constructieve sfeer te waarborgen, vragen wij ouders en medewerkers zich te houden aan de volgende omgangsregels:

1. **Respectvolle communicatie:** Alle communicatie tussen ouders en medewerkers dient respectvol, vriendelijk en professioneel te zijn. Bij vragen of zorgen wordt verzocht op een rustige en constructieve manier het gesprek aan te gaan.
2. **Duidelijke grenzen:** We vragen ouders om tijdens schooltijden communicatie via Parro te voeren. Voor niet-urgente zaken verzoeken wij u contact op te nemen tijdens reguliere kantooruren.
3. **Oplossen van conflicten:** In geval van een conflict of onenigheid wordt verwacht dat ouders eerst met de betreffende medewerker het gesprek aangaan. Indien dit niet tot een oplossing leidt, kan het probleem in overleg met de intern begeleider of schooldirecteur verder besproken worden. Een respectvolle manier van communiceren staat steeds voorop.
4. **Geen geweld of intimidatie:** Fysiek of verbaal geweld, intimidatie, of bedreigingen tegen medewerkers zijn strikt verboden.
5. **Vertrouwelijkheid en privacy:** Ouders worden verzocht de privacy van hun eigen kind en andere kinderen, alsmede van alle medewerkers, te respecteren. Gevoelige informatie over leerlingen of personeelsleden wordt niet gedeeld, tenzij dit noodzakelijk is voor de educatieve of zorgbehoeften van het kind. Het naar buiten brengen van een eigen conflict met de school en/of het ophitsen van anderen ten behoeve van het eigen conflict is niet gewenst.
6. **Afspraken nakomen:** Ouders wordt verzocht gemaakte afspraken, zoals het tijdig ophalen van kinderen of het bijwonen van oudergesprekken, na te komen. Bij onvoorziene omstandigheden dient tijdig contact met de school te worden opgenomen.
7. **Ondersteuning en samenwerking:** De school en ouders werken samen voor het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen. Wij vragen ouders om positieve, ondersteunende bijdragen te leveren aan het schoolklimaat en open te staan voor samenwerking met medewerkers. Daarbij hoort onder meer dat ouders de leerkracht begroeten en respectvol bejegenen.
8. **Zelfredzaamheid en zelfvertrouwen bevorderen:** Ouders ondersteunen hun kind in het oplossen van problemen, het nemen van verantwoordelijkheid en het ontwikkelen van sociale vaardigheden.

Door deze regels na te leven, dragen ouders bij aan een veilige en respectvolle omgeving voor alle kinderen en medewerkers op onze school. Wanneer ouders deze regels niet naleven of anderszins ongewenst gedrag vertonen, kan de school maatregelen nemen, zoals in par. 2.7 genoemd.

Voor problemen en klachten waar de school en de ouders van een leerling niet zélf met elkaar uitkomen heeft de school een klachtenregeling. Een exemplaar van de klachtenregeling kunt u inzien bij de schooldirectie en/of bij de interne contactpersoon die aan onze klachtenregeling verbonden is. De volledige klachtenregeling is ook verkrijgbaar via de externe vertrouwenspersoon en te vinden op <https://www.hvlschool.nl/praktische-informatie/klachtenregeling/>

2.7 Ongewenst gedrag ouders/verzorgers

Wanneer er sprake is van ongewenst gedrag, zal de directeur in gesprek gaan met de betreffende ouder(s) om de situatie te bespreken en gezamenlijk tot een oplossing te komen. Niet-respectvolle bejegening, fysiek of verbaal geweld, intimidatie of bedreigingen door ouders tegen medewerkers en/of de school en andere schendingen van de hiervoor genoemde omgangsregels wordt niet getolereerd. Dergelijk handelen van ouders kan leiden tot de hierna genoemde maatregelen.

Wanneer ouders de in paragraaf 2.6 genoemde omgangsregels niet naleven en/of anderszins ongewenst gedrag vertonen, kan de school maatregelen nemen.

Deze maatregelen kunnen inhouden:

- het reguleren van het contact tussen ouders en de school via één contactpersoon;
- het tijdelijk of permanent aan de ouders ontfzeggen van de toegang tot de school;
- de verwijdering van de leerling van de school (zie 7.4 Verwijdering, pagina 23)

Tot deze maatregelen zal worden besloten als sprake is van ernstig ongewenst gedrag van de ouders/verzorgers van de leerling, waardoor de ouders/verzorgers een ernstige bedreiging vormen voor de orde, rust en/of veiligheid van de school en/of wanneer sprake is van een onherstelbaar verstoorde relatie tussen school en de ouders.

2.8 Ongewenst Gedrag leerlingen

Als een leerling zich in ernstige mate in strijd met de school- en klassenregels gedraagt, zal de groepsleerkracht dit bespreken met de leerling en de ouders/verzorgers met als doel samen te werken aan een gedragsverandering. Wanneer er sprake is van gedragsproblemen en er onvoldoende gedragsverbetering is, verwacht de school dat ouders hulp inschakelen. In het uiterste geval maakt de school gebruik van de schorsings- en verwijderingsprocedure zoals vastgelegd in het Reglement Ongewenst Gedrag, zie pagina 20.

3. Omgangsprotocol Gescheiden Ouders

De informatievoorziening van de school betreffende het kind gebeurt aan beide met het gezag belaste ouders, ook als zij niet samenwonen. Uitgangspunt daarbij is de wettelijke verplichting zoals die in artikel 1:377c van het Burgerlijk Wetboek is vastgelegd. Communicatie vanuit school is dus gericht aan beide met gezag belaste ouders en niet uitsluitend aan de ouder bij wie het kind volgens de Gemeentelijke Basisadministratie of volgens de door de ouder verstrekte gegevens staat ingeschreven. Dit geldt niet indien daarmee, naar de mening van de school, zwaarwegende belangen van het kind geschaad zouden kunnen worden. Het verstrekken van schoolinformatie aan de niet met het gezag belaste ouder vindt alleen plaats bij toestemming van gezaghebbende ouder.

De school nodigt beide met gezag belaste ouders uit voor informatieavonden of oudergesprekken. Deze gesprekken voert de leerkracht dus samen met beide (gescheiden) ouders om duidelijke communicatie vanuit school naar beide ouders mogelijk te maken. Mocht het bij - hoge uitzondering - ouders ervoor kiezen om niet gezamenlijk een gesprek te voeren, dan zal de leerkracht met één ouder in gesprek gaan. Het spreekt voor zich dat de school hier geen voorstander van is (hierdoor kan ruis op de communicatielijn komen).

De school is primair gericht op onderwijs, waarbij onder meer veiligheid en rust van het kind gewaarborgd dienen te worden. Om die reden is het niet toegestaan dat ouders hun onderlinge relationele problemen of conflicten op school of via school beslechten of op enige andere wijze de school daarbij betrekken. De school heeft primair het belang van het kind voor ogen en is onpartijdig ten aanzien van problematiek die te maken heeft met de scheiding van de ouders of anderszins speelt tussen de ouders. Informatie over het kind zal niet aan anderen dan aan ouders (volgens artikel 1:377c van het Burgerlijk Wetboek) worden verstrekt, met uitzondering van instanties zoals het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, de Raad voor Kinderbescherming en de schoolarts.

Het welzijn van het kind staat voor school altijd voorop. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin ouders het niet eens zijn met wat de school in het belang van het kind acht. In die gevallen zal de directie met de betrokken leerkrachten proberen om dat probleem op te lossen. De school wil voorkomen dat zij in een conflict tussen ouders betrokken wordt en vraagt van ouders medewerking hierin, in het belang van het kind.

4. Sociaal-Emotioneel Leren

Kwink: schoolbrede, preventieve aanpak

Sociaal-emotioneel leren (SEL) is het proces waarbij leerlingen noodzakelijke kennis, attitudes en vaardigheden verwerven ten einde beter te worden in het omgaan met zichzelf en de ander. Leerlingen leren hierbij fundamentele levensvaardigheden voor moreel verantwoord gedrag voor nu en later. Sociale integratie, burgerschap en mediawijsheid zijn belangrijke thema's. Op de Hildebrand Van Loonschool kunnen leerlingen dit leren en oefenen in groep 1 t/m 8 met de methode Sociaal-Emotioneel Leren KWINK.

De Hildebrand Van Loonschool wil een school zijn waar leerlingen heel veel leren op cognitief en sociaal-emotioneel gebied. Dus naast de cognitieve vakken, is het belangrijk dat leerlingen zichzelf leren kennen, leren ontdekken waar ze goed in zijn en waar hun grenzen liggen. Dat ze leren omgaan met hun emoties en die van anderen. Dat ze zich goed kunnen inleven in anderen en weten hoe ze vriendjes kunnen maken en die relaties goed kunnen houden. Dat ze niet alleen algemeen aanvaarde waarden respecteren, maar die ook actief in hun gedrag laten zien; rekening houdend met de normen die daarbij horen. Hoe ze conflicten zelf kunnen oplossen en hoe ze pestgedrag kunnen herkennen en voorkomen. Dat alles helpt bij de ontwikkeling van hun sociaal-emotionele vaardigheden en noemt de school: sociaal-emotioneel leren. Daar hebben de leerlingen nu en later veel voordeel van. Kortom, de school vindt een gezonde balans tussen kernvakken, creatieve vakken, sport en spel en sociaal-emotioneel leren (SEL) belangrijk.

De school gebruikt de methode Kwink voor sociaal-emotioneel leren voor groep 1 tot en met 8. Kwink biedt elk jaar twintig nieuwe SEL-lessen. Die lessen gaan over belangrijke vaardigheden (competenties) die leerlingen nu en later nodig hebben om succesvol te kunnen meedoen in de maatschappij. Centraal staat een positieve groepsvorming. Is een groep veilig en sterk? Dan leren leerlingen beter en makkelijker in een veilige en sterke groep komen leerlingen voor elkaar op; dit voorkomt verstorend gedrag zoals pesten. Kwink werkt met animaties en actieve werkvormen. Zo kunnen leerlingen de vaardigheden ook echt oefenen op school. En we laten ze ontdekken hoe ze het geleerde kunnen toepassen in het dagelijks leven: op school, thuis, de club, op straat of waar dan ook.

4.1 SEL (Sociaal-Emotioneel Leren) -competenties

Het systematisch aanleren van SEL-competenties (levensvaardigheden) draagt wezenlijk bij aan een veilige leer- en leefomgeving. Kwink onderscheidt vijf competenties:

Besef hebben van jezelf

- Eigen gevoelens herkennen en kunnen benoemen
- Kennis hebben van je interesses, waarden en kracht
- Een gezond zelfvertrouwen

Besef hebben van de ander

- Empathie
- Perspectief nemen
- Verschillen tussen individuen en groepen herkennen en waarderen
- Sociale signalen kunnen oppakken en interpreteren

Keuzes kunnen maken

- Weloverwogen kiezen met de juiste aandacht voor jezelf en de ander
- Bijdragen aan een positief klimaat in je school
- Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen gedrag

Zelfmanagement

- Impulscontrole bij stressvolle situaties
- Omgaan met heftige emoties
- Doelgericht gedrag

Relaties kunnen hanteren

- Relaties aangaan gebaseerd op samenwerking
- Sociale druk weerstaan
- Conflicten oplossen

4.2 School en ouders/verzorgers: samen werken aan SEL

De school betreft de ouders actief bij Sociaal-Emotioneel Leren via Parro berichten vanuit de leerkracht, Parro berichten vanuit directie, Koelkast Posters van Kwink en ouderavonden.

Sociaal-emotioneel leren is een taak voor school én thuis. Het gaat immers om het welbevinden van de leerlingen. Daarom is samenwerken essentieel en verwacht de school dat ouders de visie en de aanpak in de klas ondersteunen. Mochten ouders vragen hierover hebben, dan nemen zij contact op met de leerkracht, zodat die de situatie kan verhelderen.

4.3 Rapportage

De leerkrachten van groep 1 tot en met 5 vullen drie keer per jaar een lijst in met betrekking tot sociaal-emotioneel functioneren, werkhouding en gedrag. Dit wordt vanaf groep 3 besproken met de leerlingen bij leerlinggesprekken en met de ouders tijdens het geplande oudergesprekken (november, februari, juni). Vanaf groep 6 vullen de leerlingen een rubric in over hun werkhouding en gedrag in de klas. De leerling formuleert een persoonlijk leerdoel op het gebied van werkhouding, gedrag en leren. De groepsleerkracht noteert dit in het rapport en evenals een ontwikkeldoel en compliment voor de leerling. Dit wordt besproken tijdens de leerling-leerkracht-oudergesprekken.

4.4 De houding en het handelen van leerkrachten

Leerkrachten komen in houding en handelen tegemoet aan de drie psychologische basisbehoeften (Stevens, 2012) van leerlingen:

- competentie
- autonomie
- relatie

Leerkrachten komen tegemoet aan en stemmen hun gedrag af op deze drie basisbehoeften. Dit geldt voor didactisch, organisatorisch en pedagogisch handelen. Het is belangrijk dat leerlingen een goed contact hebben met hun leerkracht en hun medeleerlingen (relatie), dat ze zelfstandig kunnen functioneren (autonomie) en dat ze zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld hebben en succeservaringen opdoen (competentie).

Bij de ondersteuning van de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen houden leerkrachten rekening met deze drie basisbehoeften. Leerkrachten zijn verantwoordelijk voor een goede interactie, adequate instructie en een gestructureerd klassenmanagement:

- goede interactie (waarmee aan de behoefte aan relatie tegemoet wordt gekomen)
- goede instructie/didactiek (waarmee aan de behoefte aan competentie tegemoet wordt gekomen)
- gestructureerd en helder klassenmanagement (waarmee aan de behoefte aan autonomie tegemoet wordt gekomen)

In onderstaand schema bestaat een goed pedagogisch-didactisch klimaat uit de volgende negen onderdelen:

Schema Pedagogisch-Didactisch Klimaat

	Relatie	Competentie	Autonomie
Interactie	Positieve grondhouding van leerkracht naar leerlingen.	Leerlingen leren reflecteren.	Leerlingen verantwoordelijkheid leren ontwikkelen voor hun eigen leerproces en ruimte bieden voor eigen initiatief.
Instructie	Instructie geven die is afgestemd op wat leerlingen nodig hebben.	Instructie gericht op succeservaring en competentiegevoel.	Interactieve instructie waarbij de inbreng van leerlingen serieus wordt genomen.
Klassenmanagement	Tijd en energie voor elke leerling creëren. Leerlingen leren samenwerken.	Goed differentiëren en onderwijs op maat geven, zodat elke leerling zich competent voelt en de juiste uitdaging krijgt.	Leerlingen zelf (leren) laten plannen wat ze gaan doen en hoe ze dat gaan doen.

5. Monitoring Sociale Veiligheid

Een onderdeel van de zorgplicht sociale veiligheid is dat scholen ieder jaar monitoren of de leerlingen zich veilig voelen op school. De Onderwijsinspectie vereist deze monitoring. Scholen kiezen zelf met welke instrumenten zij monitoren, mits deze aan de wettelijke eisen voldoen.

5.1 Veiligheidsbeleid en monitoring

In de wet staat de zorgplicht van de school centraal. Van scholen wordt verwacht dat ze alles doen wat nodig is om leerlingen een veilige omgeving te bieden. Het actief tegengaan van pesten is daar onderdeel van. Dit vraagt van scholen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren dat doeltreffend is. Monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen geeft daarover informatie. Op basis van monitoring die een representatief en actueel beeld geeft van de sociale veiligheid van de leerlingen, krijgen scholen inzicht in de daadwerkelijke sociale veiligheid op de school. Als de resultaten daartoe aanleiding geven, is het van belang dat de school hiervoor maatregelen neemt en het veiligheidsbeleid aanpast. Het schoolbestuur is hiervoor verantwoordelijk.

De leerkrachten observeren de leerlingen individueel en in groepsverband en voeren gesprekken met leerlingen en ouders over hun welbevinden en sociaal-emotionele ontwikkeling. Vanaf groep 6 worden er driehoeksgesprekken gevoerd over het welbevinden en het gedrag in de klas met leerkracht-leerling-ouders. Tijdens dit gesprek wordt onder andere een persoonlijk leerdoel van de leerlingen rondom gedrag, werkhouding en leren besproken. Daarnaast gebruikt de school het instrument Cito Leerling in Beeld voor de monitoring van de sociale veiligheid.

5.2 Signaleringsinstrument Cito Leerling in Beeld

Het instrument Sociaal-emotioneel functioneren van Cito is een signaleringsinstrument met als doel in kaart te brengen hoe leerlingen functioneren op sociaal-emotioneel gebied. Het instrument wordt gebruikt om na te gaan of bepaalde aspecten van het sociaal-emotioneel functioneren van een leerling of een groep mogelijk extra aandacht nodig hebben. De leerlingen van groep 5 t/m 8 vullen twee keer per jaar de Cito Leerling in Beeld Sociaal Emotioneel Functioneren leerlingvragenlijst in. De leerkrachten van groep 3 t/m 8 vullen jaarlijks de Cito Leerling in Beeld Sociaal Emotioneel Functioneren leerkrachtvragenlijst in.

Bij de leerlingvragenlijst worden stellingen ingevuld door de leerlingen over de domeinen:

- Veilige leeromgeving
- Sociaal zelfbeeld
- Cognitief zelfbeeld
- Schoolbeleving
- Gevoel van sociale veiligheid
- Prosociaal gedrag
- Afwezigheid pestgedrag
- Gedrag in de les

Na het invullen komt er per domein een score uit: het gaat goed met mij, let op mij of let extra op mij. Cito stelt jaarlijks een schoolrapportage op, op basis van de leerlingvragenlijsten. Op basis van landelijke gegevens wordt verwacht dat in een representatieve klas 20% van de leerlingen een signaalscore krijgt:

- 80% van de leerlingen: Het gaat goed met mij.
- 15% van de leerlingen: Signaal: Let op mij.
- 5% van de leerlingen: Signaal: Let extra goed op mij.

Bij de leerkrachtvragenlijst hebben de leerkrachten stellingen over alle leerlingen uit hun groep ingevuld over de domeinen zelfvertrouwen, prosociaal gedrag, afwezigheid van pestgedrag en gedrag in de les. Per domein analyseert de intern begeleider hoe de verdeling van de scores is en berekent een gemiddelde van de groepen 5 tot en met 8. De analyse wordt met het schoolteam besproken en waar nodig wordt de aanpak voor de sociaal-emotionele ontwikkeling op groeps- of schoolniveau aangepast.

5.3 Sociogram

In groep 3 tot en met 8 wordt minimaal twee keer per jaar een sociogram afgenomen (in oktober en april). Dit wordt geanalyseerd in ParnasSys door de groepsleerkracht en tijdens het 10 wekelijkse cyclus gesprek besproken met de intern begeleider. Waar nodig volgt er bijsturing op groepsniveau.

In de onderbouw (groepen 1&2) worden nog geen sociogrammen afgenomen. De leerkrachten monitoren de sociale veiligheid door leerling- en oudergesprekken en observaties. De bevindingen worden tijdens de 10 wekelijkse cyclus besproken en er worden acties uitgezet, mocht dat noodzakelijk zijn.

6. Anti-Pest Protocol

6.1 Inleiding

De Hildebrand Van Loonschool vindt het essentieel dat iedere leerling zich veilig voelt op school. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. Het Anti-pestbeleid gaat nadrukkelijk in op de aanpak van pesten. Het voorkomen, signaleren en aanpakken van deze ongewenste vorm van gedrag vinden wij dermate belangrijk, dat het anti-pestprotocol als aanvullend onderdeel is opgenomen in ons sociale veiligheidsplan.

De basis van ons pestbeleid wordt gevormd door twee regels;

- Wij pesten niet
- Wij accepteren niet dat er gepest wordt

6.2 Het verschil tussen plagen en pesten

Er zijn essentiële verschillen tussen pesten en plagen. De school vindt het belangrijk deze verschillen hier te benoemen en vervolgens een aantal vormen en voorbeelden van pesten uiteen te zetten.

Plagen

De school spreekt over plagen wanneer leerlingen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren leerlingen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Pesten

Het specifieke van pesten is gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter. We spreken van pesten als hierdoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. Wie gepest wordt, vindt altijd de anderen tegenover zich. Pesten is een vorm van machtsmisbruik door intimidatie. Het sterkere kind, de pester, is verbaal sterk(er) en anderen kijken tegen hem of haar op. De pester heeft geen positieve bedoelingen ten aanzien van de gepeste leerling, wil buitensluiten, pijn doen, vernielen of kwetsen. Pestgedrag kan onbewust zijn, dan moet er een bewustwordingsproces plaatsvinden. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig en is onzeker, bang en boos. Bij pestgedrag zien we vaak de rolverdeling: het gepeste kind, de pester, de zwijgende middengroep en de meelopers.

6.3 Vormen van specifiek pestgedrag

Verbaal

- vernederen
- schelden
- dreigen
- belachelijk maken, uitlachen
- leerlingen een bijnaam geven
- gemene briefjes schrijven
- samenspannen tegenover een andere leerling

Fysiek

- trekken, duwen of spugen
- schoppen en laten struikelen
- krabben, bijten en haren trekken

Intimidatie

- een leerling achterna blijven lopen
- de doorgang versperren
- een leerling dwingen bepaalde handelingen te verrichten

Isolatie

- uitsluiten en isoleren bij samenspelen

Stelen of vernielen van bezittingen

- afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed
- beschadigen en kapotmaken van spullen

Vormen van digitaal pesten

- anonieme berichten versturen via (groeps)apps
- schelden, roddelen, bedreigen via sociale media
- foto's of filmpjes op internet plaatsen
- privé-gegevens/beelden op een site plaatsen
- wachtwoorden misbruiken
- alle andere vormen van cyberpesten

6.4 Internetafspraken groep 5 t/m 8

Aan het begin van het schooljaar worden in groep 5 tot en met 8 deze internetregels besproken. Ik=de leerling.

- Ik mag alleen internetten als ik daarvoor opdracht of toestemming krijg van de leerkracht.
- Ik maak alleen met toestemming van een leerkracht/overblijfskracht gebruik van de iPads, Chromebooks of mobiele telefoons.
- Ik zal nooit persoonlijke informatie doorgeven op het internet, bijvoorbeeld mijn naam, adres en telefoonnummer. De naam, adresgegevens en het telefoonnummer van de school en thuis mag ik alleen doorgeven met toestemming van de leerkracht/mijn ouders.
- Ik vertel het de leerkracht/mijn ouders meteen als ik informatie zie waardoor ik me niet prettig voel.
- Ik zal alleen met toestemming van mijn ouders afspreken met iemand die ik op internet heb ontmoet.
- Ik gebruik geen gemene of lelijke woorden als ik een bericht verstuur.
- Ik zet in groeps-apps geen gemene of lelijke dingen over anderen.
- Wat ik typ, kan altijd worden gelezen door een leerkracht of mijn ouders.
- Ik zal nooit antwoorden op een bericht dat onprettig is. Ik stel de leerkracht/mijn ouders meteen op de hoogte, zodat er maatregelen genomen kunnen worden.
- Ik maak geen gebruik van social media tijdens schooltijd.
- Ik mag alleen printen met toestemming van de leerkracht.

6.5 Preventieve aanpak tegen pesten

Zoals omschreven in het Omgangsprotocol (pagina 5) hanteert de school een preventieve aanpak, die onder andere bestaat uit het hanteren van duidelijke omgangsvormen en de KWINK-lessen voor sociaal-emotioneel leren. Aan het begin van ieder schooljaar gaan de groepsleerkrachten met de leerlingen in gesprek over het belang van een veilig en gezond pedagogisch klimaat; de manier waarop we met elkaar om willen gaan (gewenst gedrag). Er wordt dan ook ingegaan op wat we onder ongewenst gedrag (zoals pesten) verstaan. De mechanismen die bij pesten spelen worden besproken en leerlingen worden bewust gemaakt van wat de negatieve gevolgen van pesten zijn. De gewenste omgangsvormen en gedragsregels worden per groep behandeld en de groepsafspraken die van belang zijn voor de desbetreffende groep worden samen met de leerlingen vastgesteld.

6.6 Hoe de school het pesten bestrijdt

Als pesten toch optreedt en gesignaleerd wordt, verwacht de school dat leerlingen, leerkrachten en ouders adequate actie ondernemen. Iedereen op school heeft een eigen verantwoordelijkheid bij het voorkomen en tegengaan van pesten.

Bij het voorkomen en bestrijden van pesten betrekken wij, volgens de zogenaamde ‘*Vijfsporenaanpak*’, de vijf betrokken partijen;

1. De leerling(en) die gepest wordt/worden
2. De leerling(en) die pest(en)
3. De omstanders (rest van de groep)
4. Leerkrachten, overige personeel, vrijwilligers
5. Ouders/verzorgers

6.7 Vijfsporenaanpak

Het ‘*Vijfsporenaanpak*’ bestaat uit aandacht voor de rol van alle hiervoor genoemde vijf betrokken partijen: de school, de gepeste leerling, de pestende leerling, de andere leerlingen en de ouders.

De school neemt verantwoordelijkheid

- De school neemt nadrukkelijk stelling tegen pesten en voert een duidelijk beleid.
- De school zorgt voor een klimaat waarin pesten bespreekbaar is voor iedereen.
- Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.
- De school zorgt dat alle medewerkers voldoende bekend zijn met pesten in het algemeen en in staat zijn het pesten in de eigen groep te herkennen en aan te pakken.

De school begeleidt (de) gepeste leerling(en)

- De school zorgt ervoor dat gepeste leerlingen zich weer veilig gaan voelen.
- De school luistert naar wat er gebeurd is; inzicht krijgen.
- De school neemt het probleem van leerlingen serieus.
- De school betreft andere leerlingen bij het oplossen van pesten en overleggen mogelijke oplossingen met hen.
- De school werkt samen met gepeste leerlingen aan oplossingen.
- De school schakelt eventueel deskundige hulp van buiten in (specifieke training, weerbaarheidstraining, sociale vaardigheidstraining).
- De school monitort en draagt zorg voor vervolgesprekken.

De school begeleidt (de) pestende leerling(en)

- De school luistert naar wat er gebeurd is – inzicht krijgen.
- De school bespreekt met de leerlingen wat pesten voor een ander betekent – bewustwording.
- De school helpt leerlingen hun relatie (s) met gepeste leerlingen en eventuele andere leerlingen te verbeteren.
- De school zorgt dat leerlingen zich veilig voelen en leggen uit wat er gaat gebeuren.
- De school stelt grenzen en handhaaft deze consequent.
- De school helpt leerlingen zich aan regels en afspraken te houden.
- De school monitort en draagt zorg voor vervolgesprekken.

De school betreft andere leerlingen bij de oplossing van het pesten

- De school praat met de andere leerlingen in de groep over het pesten en hun eigen rol daarin.
- De school overlegt met de andere leerlingen in de groep over mogelijke manieren van aanpak en een mogelijke oplossing alsmede hun rol hierin.
- De school werkt samen met de leerlingen aan oplossingen waaraan ze zelf actief bijdragen.

De school luistert naar en steunen ouders/verzorgers van zowel gepeste, pestende als overige leerling(en)

- De school neemt ouders die zich zorgen maken serieus.
- De school zet zich in om samen met de ouders inzicht te krijgen in de situatie.
- De school informeert en adviseert ouders over peestsituaties, over pesten en over manieren om pesten aan te pakken en te voorkomen.
- De school overlegt met ouders over manieren om peestsituaties op school en buiten school aan te pakken.
- De school verwijst ouders zo nodig door naar deskundige hulp.

Verantwoordelijkheid van leerlingen, teamleden en ouders/verzorgers

De school verwacht dat iedereen zich houdt aan onze algemeen geldende omgangsregels op school en de groepsafspraken m.b.t. de omgang met elkaar, de omgang met emoties en betrokkenheid en verantwoordelijkheid naar en voor elkaar.

Alle leerlingen worden geacht:

- Aan geen enkele vorm van pesten (mee)doen.
- Het direct melden bij de groepsleerkracht als ze gepest worden en/of zien of weten dat een medeleerling wordt gepest.
- Het melden bij de contactpersonen voor leerlingen (zie ook omgangsprotocol) indien zij, om welke reden dan ook, niet (meer) met de situatie kunnen, wensen of durven aankloppen bij de groepsleerkracht.
- Actief deelnemen aan gesprekken en activiteiten in het kader van het voorkomen en aanpakken van pesten.

Rol en verantwoordelijkheid van leerkrachten en overige teamleden

De school verwacht van leerkrachten en overige personeelsleden dat zij veiligheid bieden aan leerlingen, collega's, ouders en andere betrokkenen van de school door het consequent naleven en hanteren van de schoolregels en de omgangsvormen in de groepen, attent te zijn op hoe men op school met elkaar omgaat en adequaat te reageren op ongewenst gedrag en overtreding van regels.

Specifiek op het gebied van pesten verwachten wij dat zij:

- Preventief leerlingen leren welk gedrag niet acceptabel is, de leerlingen leren wat wordt verstaan onder pesten.
- Stelling nemen tegen pesten en de regels 'Wij pesten niet' en 'Wij accepteren niet dat er gepest wordt' consequent hanteren.
- Ieder pest-signaal serieus nemen.
- Zich daar waar nodig verder trainen en goed observeren.

Als zich, ondanks onze inspanningen om pesten te voorkomen, een peestsituatie voordoet, hanteren de leerkrachten onze hiervoor beschreven Vijfsporenaanpak.

- De leerkracht bespreekt de situatie met de gepeste leerling(en). Vervolgens bespreekt de leerkracht de situatie met de leerling(en) die pest(en), met als doel het verkrijgen van inzicht in de situatie.
- De leerkracht bespreekt ook elk pestprobleem met de klas, (tenzij er redenen zijn om hiervan af te zien) en neemt duidelijk stelling tegen pesten.
- De leerkracht past bij iedere peestsituatie direct en consequent de sancties toe die met de betrokkenen en de rest van de groep zijn afgesproken.
- Ouders van(de) gepeste en pestende leerling(en), en indien nodig ook ouders van de overige leerlingen, worden betrokken zoals hiervoor omschreven.
- De leerkracht meldt een pestprobleem bij de interne begeleider die op onze school tevens de rol van anti-pestcoördinator heeft. Er wordt verslag uitgebracht van de gesprekken die gehouden zijn met alle bovengenoemde betrokkenen.
- Indien nodig kiest de leerkracht in overleg met de anti-pestcoördinator een passende begeleiding voor de pestende- en de gepeste leerling(en), eventueel met hulp van externe deskundigen.

Rol en verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers

We hopen van harte dat leerlingen die gepest worden dat ook aan hun ouders durven en kunnen vertellen. Door snel en adequaat te reageren kunnen we er met elkaar voor zorgen dat het pesten stopt.

Verantwoordelijkheid ouders/verzorgers van leerlingen die worden gepest

De school verwacht dat ouders die de indruk hebben dat hun kind gepest wordt:

- Zorgen dat hun kind zich veilig voelt.
- Inzicht krijgen op de aard en omvang van het probleem.
- Het probleem serieus nemen.
- Zo objectief mogelijk naar de verhalen van hun kind luisteren.
- Stelling nemen tegen het pesten.
- Contact opnemen met de groepsleerkracht en actief meewerken aan een gezamenlijk plan van aanpak van de groepsleerkracht en anti-pestcoördinator.

- Zich, indien er sprake is van een ernstige pestsituatie, terughoudend opstellen om het zelf op te lossen. De school verwacht dat in dergelijke situaties eerst contact opgenomen wordt met de leerkracht en rechtstreeks contact met de betrokken leerlingen en ouders vermeden wordt.
- Het melden bij de anti-pestcoördinator en/of directie en/of de contactpersonen indien zij, om welke reden dan ook, niet (meer) met de situatie kunnen, wensen of durven aankloppen bij de groepsleerkracht.

Verantwoordelijkheid ouders/verzorgers van leerlingen die pesten

De school verwacht dat ouders die de indruk hebben en/of merken dat hun kind pest:

- Zorgdragen dat hun kind zich veilig voelt.
- Inzicht krijgen op de aard en omvang van het probleem.
- Het probleem serieus nemen.
- Zo objectief mogelijk naar de verhalen van hun kind luisteren.
- Stelling nemen tegen pesten.
- Contact opnemen met de groepsleerkracht om hem/haar op de hoogte te stellen en zijn/haar bevindingen te horen.
- Actief meewerken aan het plan van aanpak dat door de leerkracht en /of anti-pestcoördinator wordt voorgesteld.

Verantwoordelijkheid ouders/verzorgers van de rest van de groep

Alle leerlingen in een groep hebben een verantwoordelijkheid in het voorkomen en stoppen van pesten. De school neemt ook stelling tegen de zogenaamde 'meelopers' en 'zwijgers' van de groep.

De school verwacht dat alle ouders die van hun kind horen over pestgedrag in de klas:

- Het probleem serieus nemen.
- Zo objectief mogelijk naar de verhalen van hun kind luisteren en proberen inzicht te krijgen in de aard en omvang van het probleem.
- Stelling nemen tegen het pesten.
- Contact opnemen met de groepsleerkracht om hem/haar op de hoogte te stellen.
- Actief meewerken aan het plan van aanpak dat door de leerkracht en /of anti-pestcoördinator wordt voorgesteld.
- Het melden bij de anti-pestcoördinator en/of directie en/of bij één van de contactpersonen indien zij, om welke reden dan ook, niet (meer) met de situatie kunnen, wensen of durven aankloppen bij de groepsleerkracht.

Tot slot

Met bovenstaande aanpak hoopt de Hildebrand Van Loonschool pesten op school te voorkomen en reageert het schoolteam adequaat en op passende wijze op alle, onder punt 3 genoemde vormen van pestgedrag. Als deze aanpak niet toereikend is, kan de school een beroep doen op onze Klachtenregeling en/of zullen sancties volgen. Daarbij kan de school in het uiterste geval onze schorsings- en verwijderingsprocedure, zoals vastgelegd in het Reglement Ongewenst Gedrag (pagina 21), hanteren.

7. Reglement Ongewenst Gedrag

De Hildebrand Van Loonschool vindt het belangrijk dat elke leerling zich veilig voelt en goed kan leren. Als een leerling zich in ernstige mate in strijd met de school- en klassenregels gedraagt, zal de groepsleerkracht dit bespreken met de leerling en de ouders/verzorgers met als doel samen te werken aan een gedragsverandering. Wanneer er sprake is van gedragsproblemen en er onvoldoende gedragsverbetering is, verwacht de school dat ouders hulp inschakelen.

In sommige situaties is het nodig om maatregelen te nemen als het gedrag van een leerling de rust of veiligheid op school verstoort. De Hildebrand Van Loonschool heeft een aantal maatregelen die genomen kunnen worden bij ernstig ongewenst gedrag. Dit zijn een time-out, een schorsing of een verwijdering. Het nemen van deze maatregelen is altijd maatwerk en wordt afgestemd op de specifieke situatie en behoeften van de leerling. De verschillen tussen time-out en schorsing worden hieronder uitgelegd en toegelicht in 7.2 Time Out en 7.3 Schorsing.

7.1 Verschil tussen time-out en schorsing

Kenmerk	Time-out	Schorsing
Doel	Korte onderbreking om rust te creëren en gedrag bij te sturen.	Maatregel bij ernstig of herhaald grensoverschrijdend gedrag.
Duur	Minuten tot maximaal een dagdeel (of in overleg 1 dag)	Maximaal 5 schooldagen (wettelijk geregeld)
Plaats	Binnen de school (aparte ruimte, in een andere groep of IB-kamer)	Leerling mag tijdelijk niet op school komen.
Bevoegdheid	Besluit van leerkracht en/of IB'er en/of directie.	Besluit van de directie.
Communicatie ouders	Ouders worden mondeling geïnformeerd of via mail/ Parro.	Ouders worden direct gebeld en schriftelijk geïnformeerd.
Registratie	In het leerlingdossier, als pedagogische maatregel.	Altijd schriftelijk gemeld en vastgelegd.
Melding Onderwijsinspectie	Niet nodig	Verplicht bij schorsing langer dan 1 dag.
Juridische status	Geen formele sanctie, pedagogisch instrument.	Formele maatregel, vastgelegd in de wet.

7.2 Time-out

Een time-out wordt ingezet wanneer het gedrag en/of taalgebruik van de leerling ten koste gaat van het welbevinden van medeleerlingen en/of medewerkers. Een time-out kan ook ingezet worden wanneer het onderwijsproces ernstig verstoord wordt, ondanks waarschuwingen. Bij een time-out wordt de leerling uit de klas verwijderd en met werk elders in de school geplaatst gedurende de rest van de dag of van het dagdeel. De leerling vult het oplosformulier in bij de 'time-out plek' en bespreekt dit bij terugkomst in de klas met de leerkracht. Ouders/verzorgers worden hiervan dezelfde dag op de hoogte gesteld door de leerkracht of intern begeleider. De leerkracht maakt een melding in het leerlingendossier. Bij 3x een time-out binnen een schooljaar zal een gesprek tussen de groepsleerkracht, intern begeleider en ouders volgen om tot een verbeteraanpak te komen.

Hieronder staan voorbeelden van gedrag waarbij de 'time-out' maatregel passend kan zijn:

- Fysiek geweld: bij geweld is er direct sprake van een onveilige situatie voor anderen, een time-out kan nodig zijn om de rust en veiligheid te herstellen.
- Onfatsoenlijk taalgebruik: discriminerend of racistisch taalgebruik, vloeken of schelden met ziektes gaat ten koste van het welbevinden van anderen en wordt niet getolereerd.
- Ernstige of structurele les verstoring, zoals herhaald negeren van instructies, expressief storend gedrag dat de groepsdynamiek verstoord of opzettelijk ondermijnen van gezag.

Wanneer de leerling zich op de 'time-out plek' misdraagt, zal de directeur of intern begeleider de ouders opbellen met het verzoek het kind op te halen en is de leerling voor de rest van de dag geschorst. Er zal een gesprek tussen de groepsleerkracht, intern begeleider en ouders volgen om tot een verbeteraanpak te komen. De aanpak wordt vastgelegd in een handelingsplan, dat door leerkracht, intern begeleider, leerling en ouders ondertekend wordt. In dit handelingsplan wordt beschreven welke taken de leerling, de leerkracht en de ouders hierin hebben.

7.3 Schorsing

Schorsing is een zware maatregel en wordt alleen ingezet als andere interventies niet effectief zijn gebleken of als de ernst van het gedrag onmiddellijke actie vereist. Een schorsing houdt in dat een leerling de toegang tot de school tijdelijk ontzegd wordt. De directeur van de school neemt de beslissing om te schorsen en informeert het bestuur hierover. De directeur heeft overleg met de groepsleerkracht, intern begeleider en eventuele externe betrokkenen en neemt het belang van de leerling, de veiligheid van anderen en eerdere interventies mee in de besluitvorming.

Situaties waarin schorsing overwogen kan worden:

- Agressief of fysiek grensoverschrijdend gedrag waarbij de ernst van het gedrag acute acties vraagt.
- Herhaald grensoverschrijdend gedrag ondanks interventies: daarbij is de maatregel time-out meerdere keren ingezet in korte tijd en onvoldoende effectief.
- Bedreiging of ernstige intimidatie van leerlingen of personeel.
- Er is sprake van meerdere time-outs in een korte periode.

De schorsing zal zowel mondeling als schriftelijk worden aangekondigd bij de ouders/verzorgers en bedraagt maximaal vijf dagen en kan hooguit tweemaal worden verlengd. Een uitzondering op de maximale duur van een schorsing vormt de schorsing die ingaat, terwijl er overleg gaande is over de definitieve verwijdering van een leerling. De schorsing duurt in dat geval net zo lang als de tijd die nodig is om over de eventuele verwijdering te beslissen.

De ouders/verzorgers van de leerlingen worden voordat de schorsing ingaat of zo snel mogelijk na het ingaan van de schorsing door de directie uitgenodigd voor een gesprek, waarin de maatregel wordt toegelicht. Tevens worden oplossingsmogelijkheden verkend waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling door de school aan de orde komen. Er worden afspraken over het vervolgtraject gemaakt. Hiervan wordt een verslag gemaakt, dat door de ouders voor gezien wordt getekend. Ouders kunnen bezwaar maken tegen de schorsing door een klacht in te dienen, zoals beschreven in de Klachtenregeling, zie pagina 25.

De leerkracht maakt melding van de schorsing in het leerlingdossier. De directie stelt het bestuur op de hoogte, en informeert in geval van een schorsing van langer dan één dag de onderwijsinspectie schriftelijk over de schorsingsmaatregel. De intern begeleider zal de leerplichtambtenaar informeren als de schorsing langer dan één dag duurt. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.

7.4 Verwijdering

Een verwijdering houdt in dat een kind voorgoed geen toegang meer heeft tot de school.

Situaties waarin tot verwijdering kan worden besloten zijn:

- Bij het zich meermalen voordoen van een zeer ernstig incident.
- Ernstig wangedrag dat ernstige gevolgen heeft voor de veiligheid en/of het onderwijskundige klimaat van de school.
- Wangedrag van ouders zoals (herhaalde) intimidatie van een leerkracht of een ernstige verstoring van de relatie tussen school en de ouders kan een reden zijn om ouders de toegang tot de school te ontfemen, zoals beschreven in 2.7 Ongewenst gedrag ouders/verzorgers, pagina 8. Als de school een leerling de benodigde ondersteuning niet kan bieden, en de leerling niet gehandhaafd kan worden, kan ook tot verwijdering worden overgegaan.

Bij verwijdering gelden de volgende voorwaarden:

- Bij wangedrag zijn ouders vooraf schriftelijk gewaarschuwd dat bij eerstvolgende herhaling tot verwijdering wordt overgegaan. In zeer ernstige gevallen kan onmiddellijke verwijdering geboden zijn.
- De school overlegt met de leerplichtambtenaar alvorens te verwijderen.
- Voordat er een beslissing genomen wordt, dient het bestuur de betrokken leerkracht en de directie te horen.
- Ouders worden schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek met het bestuur en de directie. In de uitnodiging worden reden en doel van het gesprek aangegeven en de verdere procedure wordt beschreven. Wanneer het gesprek er niet toe leidt om van het voornemen tot verwijdering af te zien, wordt het schriftelijk en onderbouwd door het bestuur aan de ouders bericht, waarbij de ouders gewezen worden op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- Verwijdering van een leerling is een beslissing van het bestuur.
- Het bestuur overlegt met de leerplichtambtenaar alvorens de hierna volgen procedure tot verwijdering te starten.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen 2 weken een bezwaarschrift in te dienen bij het bestuur. Gedurende deze 2 weken blijft de leerling geschorst.
- Het bestuur neemt een beslissing binnen 2 weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Gedurende deze 2 weken blijft de leerling geschorst.
- Een definitief besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool, of een school voor speciaal (basis)onderwijs bereid is gevonden de leerling toe te laten of aannemelijk gemaakt kan worden dat gedurende 8 weken het bestuur er alles aan gedaan heeft om de leerling elders geplaatst te krijgen.
- Het besluit tot verwijdering wordt ter kennisgeving gestuurd naar de leerplichtambtenaar en onderwijsinspectie.

8. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

In het kader van Veiligheid hanteert de Hildebrand Van Loonschool een Protocol Meldcode bij (vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling. Hiermee wil de school de werknemers van de Hildebrand Van Loonschool ondersteunen in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode werkt volgens een vast stappenplan, te lezen de onderstaande afbeelding (Meldcode plicht-po). Dit stappenplan leidt de leerkracht en intern begeleider stap voor stap door het proces vanaf het moment van signaleren tot aan het moment van het besluiten tot het doen van een melding. De stappen maken de school duidelijk wat er verwacht wordt bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling en hoe de leerkracht, rekening houdend met zijn beroepsgeheim, op een verantwoorde wijze komt tot een besluit over het doen van een melding. De vertrouwenspersonen dienen hierbij als vraagbaak op het gebied van signalen, kennis van de meldcode en taken van eenieder binnen de meldcode. De intern begeleider coördineert de uitvoering van de meldcode en is zij de contactpersoon met Veilig Thuis (advies of melding). De stappen van de meldcode gaan in vanaf het moment dat er signalen zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling. Er wordt vanuit gegaan dat signaleren een grondhouding is bij leerkrachten.

Bron bovenstaande afbeelding: Meldcodemeldplicht-po.pdf, te vinden via:

<https://www.schoolenveiligheid.nl/wp-content/uploads/2023/08/Meldcodemeldplicht-po.pdf>

9. Overzicht Contactpersonen, Klachtenregeling, Vertrouwenspersoon, Aandachtsfunctionaris

9.1 Contactpersonen voor leerlingen

Leerlingen die niet bij hun groepsleerkracht, directie of anti-pestcoördinator (intern begeleider) met hun probleem/klacht terecht kunnen/durven, kunnen met ingang van schooljaar 2024-2025 een beroep doen op de contactpersonen voor leerlingen Joanneke Overduin-Mulder of Femke de Vries. Zij zijn een bekend gezicht binnen de school en voor alle leerlingen goed bereikbaar. De contactpersoon biedt leerlingen een luisterend oor en helpt hen bij het vinden van een oplossing voor hun probleem/klacht. De contactpersoon stimuleert en steunt leerlingen bij het zo open mogelijk communiceren met medeleerlingen, de groepsleerkracht en hun ouders over de conflicten en klachten die ze ervaren. Leerlingen kunnen een contactpersoon ook ter ondersteuning bij een gesprek vragen. Bijvoorbeeld als een kind niet goed met een groepsleerkracht kan opschieten of als er sprake is van pesten. Zo helpt onze contactpersoon lastige situaties bespreekbaar te maken. De gesprekken van het kind met de contactpersoon worden vertrouwelijk behandeld.

9.2 Contactpersoon voor ouders/verzorgers

Onze contactpersoon voor ouders/verzorgers binnen de school is de intern begeleider Joyce Hidding: ib@hvlschool.nl. Joyce zal hen een luisterend oor bieden en kan hen wijzen op de gebruikelijke routes die vermeld worden in de schoolgids en onder het kopje 'ouders' op de website. Tevens kan zij betrokkenen steunen bij gesprekken met de andere 'partij' en bij het vinden van een oplossing. Als men er door tussenkomst van de contactpersoon niet met elkaar uitkomt verwijst de contactpersoon betrokkene naar de vertrouwenspersoon. Indien wenselijk kan de contactpersoon informatie geven over de procedures voor het indienen van een klacht bij het bestuur en/of de externe Geschillencommissie volgens de klachtenregeling.

9.3 Klachtenregeling

Klachten kunnen worden ingediend bij directie en/of bestuur en/of de externe klachtencommissie. In onze klachtenregeling is geregeld waar betrokkenen van de school terecht kunnen als men niet zelfstandig en/of met hulp van de groepsleerkracht of directie of een contactpersoon tot een oplossing komt. De Hildebrand Van Loonschool is aangesloten bij de Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs (GBCO). De volledige klachtenregeling kunt u via onderstaande link vinden op onze website.

(https://www.hvlschool.nl/wp-content/uploads/2020/11/20200519-Klachtenregeling_2015.pdf)

9.4 Vertrouwenspersoon

Indien het, mede gelet op de aard van de klacht, ook niet mogelijk is een probleem of klacht naar tevredenheid via een contactpersoon op te lossen of af te handelen, kunnen volwassenen een beroep doen op de vertrouwenspersoon die aan onze klachtenregeling verbonden is. Onze externe vertrouwenspersoon is Minke Fuijkschot (ABC). U kunt haar bereiken via mfuijkschot@hetabc.nl of via 06-31631673.

9.5 Aandachtsfunctionaris

Scholen zijn verplicht om de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling te hanteren. Vanuit de Wet Meldcode wordt geadviseerd een aandachtsfunctionaris aan te stellen en op te leiden. Op de Hildebrand Van Loonschool is de intern begeleider de aandachtsfunctionaris. Medewerkers en ouders/verzorgers kunnen bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij de intern begeleider terecht. De aandachtsfunctionaris zorgt voor de implementatie van de meldcode en coördineert het signaleringsproces, verwijzing en zorg rondom de leerling en het gezin. Onze Meldcode staat beschreven in het vorige hoofdstuk.